

Näitä et löydä oppikirjoista!

Dosentti Riku Aantaan aloitteesta avaamme Finnanestissa uuden palstan, johon lukijat voivat lähettää omia, käytännössä hyödyllisiä osoitautuneita niksejään. Näitä ”kikka-kolmosia” ei löydy oppikirjoista, vaan useimmiten ne kulkevat klinikoissa perimätietona vanhemmilta nuoremmille. Ensimmäiset niksit on lähettänyt Riku Aanta Turusta.

Miten välttää larynksspasmi lapsilla?

Tavallisin lasten larynksspasmin syy on iatrogeeninen: kun saturaatio esim. ekstubaation yhteydessä hiukan laskee tai lapsella on pikkuisen limaa kurkussa, aletaan paineella panna happea sisään. Fysiologinen reaktio eli refleksi on tällöin luonnollisesti lapsella ääniraon sulkeminen, joka kestää niin kauan kuin paineella työnnetään ilmaa äänirakoa vastaan (pitäähän äänirako sulkea kun kerran siellä jotain ylimääräistä on eli paineella tulevaa ilmaa). Sen sijaan pitää odottaa ja nostaa leukaperistä ja vapauttaa tilaa ilmalle kulkea – jos haluaa, voi tässä yhteydessä antaa (kaukana naamasta) happea, mutta 90 % tapauksissa lisähapen antaminen ekstubaation yhteydessä on täysin tarpeetonta edellyttäen, että ilmatie on auki. Lyhytkestoinen saturaation lasku esim. 75 %:iin ei ole vaarallista.

Lasten kanyloinneista

Lasten iv-kanyloinneissa kannattaa staassin laitton yhteydessä kokeilla, että tuntee pulssin – ettei staassaa kaikkea verta kädestä/jalasta pois. Vastasyntyneillä puolestaan ei kannata laittaa staassia ollenkaan, usein riittää, että hiukan hyperekstensoi rannetta.

Lasten sentraalisissa kanyloinneissa kannattaa katsoa, mihin päin neulan ”bewel” suuntautuu, että kara ei karkaisi aina kaulalle. J-karaa ei kannata käyttää alle 6 kuukauden ikäisten vauvojen sent-

raalisissa kanyloinneissa, koska se J on isompi kuin suoni.

Lordoosi ei haittaa puudutuksen laittoa

On ihan sama, miten lordoosissa epiduraalipuudutettavan potilaan selkä on, kunhan se on vertikaalisesti suorassa (= hartiat samassa tasossa). Spinaalipuudutuksen saa lordoosista huolimatta aina paikalleen, kun miettii miten ranka menee ja laittaa puudutuksen tarvittaessa paramediaanisesti. ☐

Jos haluat, että omat hyvät käytäntösi tuovat iloa ja hyötyä muillekin, lähetä niksisi Finnanestin toimitukseen: johanna.tuukkanen[a]fimnet.fi

